У майбутньому змішане навчання має потенціал стати не просто альтернативною формою організації занять, а базовою моделлю сучасної вищої освіти, що поєднує академічну традицію з інноваційними технологіями. Його ефективність визначатиметься не кількістю цифрових інструментів, а здатністю забезпечити якісну педагогічну взаємодію, розвиток критичного мислення, творчості та соціальної відповідальності студентів. У цьому сенсі змішане навчання є не лише реакцією на зовнішні обставини, а й стратегічним напрямом еволюції освітнього процесу, який відповідає вимогам часу та формує основу для підготовки фахівців нового покоління.

УДК 37.1

ІНДИВІДУАЛЬНІ ОСВІТНІ ТРАЄКТОРІЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОЗНАВСТВО»

Перунова О.М., к.ю.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Сучасна система вищої освіти України зорієнтована на забезпечення гнучкості, відкритості та персоналізації навчального процесу. Одним із ключових інноваційних напрямів є реалізація концепції індивідуальних освітніх траєкторій (ІОТ), яка передбачає побудову індивідуального маршруту навчання кожного студента з урахуванням його професійних інтересів, навчальних можливостей, темпу опанування матеріалу та особистісних освітніх потреб [1, 5].

Викладання правничих дисциплін, має важливе значення для формування світогляду молодих фахівців, їх професійного розуміння і ставлення до нормативно-правової бази держави, можливостей скористатися необхідними нормативно-правовими актами на майбутнє при здійсненні своїх індивідуальних освітніх траєкторій. Так, наприклад дисципліна «Правознавство» орендована на формування базових знань про систему права, особливості його застосування в різних правовідносинах.

Індивідуальна освітня траєкторія визначається, як особиста стратегія навчання, побудована на основі власних інтересів, освітніх запитів і професійних орієнтацій студента, що реалізується в межах освітньої програми закладу вищої освіти. Її створення забезпечується гнучкістю навчальних планів, вибірковими компонентами, сучасними цифровими платформами та педагогічним супроводом викладача-наставника.

Зазначимо, що викладення дисципліни «Правознавство» на цей час сформулювало деякі індивідуальні траєкторії, а саме:

1. Використання електронних освітніх платформ (Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams), що в свою чергу дозволяють продуктивно отримувати правову інформацію, дозволяють створювати персональні навчальні кабінети, індивідуальні завдання, проводити тестування та слідкувати за рівнем знань здобувачів;

2. Викладачу легко проводити оцінювання студента, маючи в основі уже вкладену електронну програму перевірки його знань і для студента залишається прозорість його знань, що є безперечним плюсом;

3. Сама дисципліни «Правознавство» у багатьох випадках у навчальних вузах є вибірковою, що дає можливість студенту самостійно обирати її, можливість вивчати характерні теми цього правового курсу;

4. Індивідуальна освітня траєкторія може передбачати створення студентських правових проектів: моделювання судових засідань, аналіз

конкретних кейсів, розроблення правових рекомендацій або проведення право просвітницьких заходів.

5. Також при відповідях студент може перевіряти свої відповіді за допомогою ШІ, хоча це положення може бути спірним, оскільки все ж такі знання повинні відходити від самої особи і не мати можливості опиратися на знання ШІ. Тому, вважаємо все ж таки на майбутнє це положення може змінитися.

6. В своїй роботі викладач допомагає студенту визначити освітні цілі, сформувати індивідуальний план і обрати відповідні ресурси, зокрема мультимедійні матеріали, інтерактивні тести, он-лайн - курси чи наукові статті.

Викладання «Правознавства» за індивідуальними траєкторіями сприяє розвитку ключових компетентностей, визначених стандартами вищої освіти: правової, соціальної, громадянської, комунікативної та інформаційно-цифрової. Застосування ІОТ формує у студентів здатність до самостійного навчання, відповідальності за результати власної діяльності та уміння інтегрувати отримані знання в реальні життєві ситуації.

Важливою ознакою прогресивного навчання в нашому сьогоденню є створення цифрового формату середовища, вільного доступу для здобувача, що буде зберігати можливість самому звертатися, робити нотатки, користатися електронними бібліотеками, певною інформацією, що допоможе сформулювати індивідуальну траєкторію світогляду.

При всьому тому, електронна система повинна залишити головне, взаємне спілкування викладача зі студентом, це важливо, оскільки дає можливість викладачу контролювати учбовий процес, а студенту бути в ньому, залишається можливість консультуватися, бути на зв’язку, корегувати напрям індивідуального світогляду.

Таким чином, реалізація індивідуальних освітніх траєкторій при викладанні дисципліни «Правознавство» є не лише інноваційним, але й

необхідним напрямом модернізації юридичної освіти. Такий підхід забезпечує особистісне орієнтоване навчання, сприяє формуванню мотивації до професійного саморозвитку та підвищує ефективність засвоєння правових знань. У перспективі це дозволить готувати фахівців, здатних критично мислити, приймати відповідальні рішення та діяти відповідно до принципів верховенства права.

Література :

1. Андрущенко В. П. Індивідуалізація навчання у вищій школі: методологічні засади та практичні підходи. *Вища освіта України*, № 3, 2022, С. 15–23.

2. Грищук, О. В. Модернізація юридичної освіти: компетентнісний і технологічний аспекти. *Юридична освіта і практика*, № 2, 2023. С. 57–63.

3. Дьяченко, І. І. Персоналізація освітнього процесу та цифрові платформи у викладанні правових дисциплін. *Педагогічні інновації у вищій школі*, № 4, 2023. С. 98–105.

4. Komarov, V. V., & Bihun, V. S. Digitalization of Legal Education: Individual Learning Paths and AI Tools. *Law and Modern Technologies Journal*, 2024, vol. 8, p. 30–38.

5. Концепція розвитку юридичної освіти в Україні : Проєкт опубліковано 29 березня 2021р. URL : https://kno.rada.gov.ua/news/main_news/75652.html?utm_source=chatgpt.com (дата звернення 14.10.2025)